FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 209 — CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, OCTOBER 31, 1967 — STEV. LXV — VOL. LXV

Antonia Pavlic 1-8-8
7019 — 60th Lane
Ridgewood Sta.
Brooklyn, N.Y. 11227

Komunizem nima sreče v Panamski republiki

Komunisti so razdeljeni v moskovsko, peipinško in havansko strujo. Najmočnejša je prva. Vse skupaj pa ne pomenijo dosti.

PANAMA CITY — V Peipingu, Moskvi in Havani stoji Panama skoraj na prvem mestu, kar se tiče zemljepisne važnosti za komunistično gibanje. Velik del pomorskega prometa gre skozi to deželo, na panamskem kanalu je nekaj ranljivih tehničnih točk, kjer bi se dal promet od oceana do oceana hitro ustaviti in zavreti. Kanalske obale so praktično brez vsakega vojaškega varstva. Vse to je že pred desetletji dalo komunizmu povod, da se je skušal zasidrati ob panamskem kanalu.

Pri tem ni imel sreče. Danes je v Panami kvečjemu 500 organiziranih komunistov, z njimi je pa v prijateljskih stikih kakih 1,500 sopotnikov. Največ komunistov pripada moskovski struji. Stojijo na stališču, da je panamska komunistična stranka neodvisna in da mora ravnati svojo politiko po domačih razmerah in ne po zunanjih željah. Ker panamski komunisti številčno pomenijo premalo, so za mir na domači fronti, kar se slučajno tudi sklada z moskovsko zunanjo politiko. Malopomembna je tudi struja, ki simpatizira s Peipingom, kar še ostane, pa vidi v Castru svoj ideal.

Castrovi pristaši seveda niso in ne morejo biti pri miru. Vodi jih "večni študent" Britton, ki gre pa večkrat v Havano kot na panamsko univerzo. Castro mu tudi daje denar za organiziranje gverilskih čet, toda zdi se, da imajo panamski pristaši Castrove struje več smisla za dolarje, kot pa za tvegano in naporno življenje v gverilskih oddelkih. Zato Panama ne pozna pomembnješega gverilskega gibanja.

Castrovi pristaši niso torej nevarni kot samostojno gverilsko gibanje. Več pa pomenijo kot pomožna sila za vsako akcijo, ki skuša delati zgago vsakokratni vladi. Pri vsakem nemiru ali izgredu so prvi, ki se mešajo v akcijo. Ali je Castro zadovoljen s tako politiko, je težko verjeti. Castro namreč sam ves gori za gverilsko vojskovanje in stalno trdi, da je samo tisti pravi komunist, ki gre med gverilce.

Do samostojnih komunističnih nastopov pa pride v Panami le redkokdaj.

Papež imel zopet vročino

VATIKAN — Zdravje sv. očeta se je koncem tedna obrnilo zopet na slabše. Lotila se ga je vročina v taki meri, da so mu zdravniki prepovedali zapustiti lastne prostore. Tako je v nedeljo odpadel blagoslov "mestu in svetu", sv. oče pa ni mogel biti navzoč tudi pri zaključku škofovske sinode.

Tekom včerajšnjega dne je vročina popustila, toda sodijo, da bo kljub temu treba odložiti predvideno operacijo za teden ali celo dva.

Vremenski prerok pravi:

Oblačno z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 60.

Novi grobovi

Mary Kostelic

V Lake County Memorial bolnici je umrla 85 let stara Mary Kostelic z 8260 Eastmoor Rd., Mentor, Ohio, rojena v Novem mestu, od koder je prišla v ZDA pred 65 leti, vdova po l. 1957 umrlem možu Franku, mati Rudolpha. Franka, Johna, Mary Heidnik, 7-krat stara mati, 12-krat pramati, sestra Fani Jerse, ki je umrla pred 7 tedni. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v četrtek popoldne ob 1.30 na Knollwood pokopališče.

Mary F. Sopko

Včeraj ob enih popoldne je po šesttedenskem bivanju v Euclid Glenville bolnici tam umrla poznana Mary F. Sopko, roj. Kusar, 140 E. 267 St., stara 46 let. Zapušča moža Williama, sinova Williama ml. in Jamesa, hčerki Lucille in Marie, brata Johna in Josepha Kusar ter več drugih sorodnikov. Na mrtvaškem odru bo počivala v Brickmanovem pogrebnem zavodu, 21900 Euclid Ave., od koder bo pogreb v četrtek ob 11.30 v cerkev sv Viljema in od tam na All Souls pokopališče.

Ugrabitelj mrtev

CLEVELAND, O. — Po 44 urah obleganja je včeraj malo čez poldne Robert D. Batch ustrelil v prsi svoje nekdanje dekle, ki se je pretekli petek poročila z drugim, nato pa še sam sebe. Med tem ko je bila njegova rana smrtna in je umrl na poti v bolnico, je ostala ugrabljena 19 let stara Mrs. Lida Caldwell živa in je že izven nevarnosti v Doctors Hospital. Vsi poskusi pregovoriti ugrabitelja, ki je bil pred časom 3 mesece v umobolnici, so bili zastonj.

Psi vohajo rudo?

MOSKVA, ZSSR — Poročevalska služba TASS je objavila, da uporabljajo ruski geologi pri iskanju sulfidnih rud železa in bakra pse. Ti menda to rudo "vohajo".

Santo Domingo se bori s težkimi razmerami

Ena tretjina delavstva je brez posla, hudo pa je tudi pomanjkanje stanovanj.

SANTO DOMINGO, — V Dominikanski republiki vlada mir, toda dežela se le težko prebija skozi življenje. Najbolj jo mori brezposelnost, saj je tretjina delavcev na spiskih za brezposelne podpore. Da vlada vsaj deloma zaposli brezposelne, opravlja mnoga dela v stavbarstvu z ročnim delom, akoravno ima ameriške stroje na razpolago. Ako bi rabila stroje, bi spravila toliko in toliko ljudi ob kruh.

Brezposelnost bo še rastla, ne padala. Prebivalstvo se namreč pomnoži vsako leto za skoraj 4%. Sedaj šteje dežela blizu 4 milijone prebivalcev, vsako leto jih je za 120-150,000 več. Te je treba prerediti, česar domače kmetijstvo ne zmore, zato so na primer lani morali uvoziti za $27 milijonov živil. Uvoz živil znaša šestino vsega uvoza. Pri tem je pa plačilna bilanca letno za $50 milijonov pasivna.

Belaguerjeva vlada se trudi, da bi zboljšala gospodarsko stanje, kar se ji le deloma posreči s pomočjo ameriškega podpiranja. Ameriške podpore so znašale v letih 1965-1966 $110 milijonov, letos jih cenijo zaenkrat na $40 milijonov. Ameriško podpiranje je tudi omogočilo uravnovešen državni proračun. Vlada posveča največ pozornosti postavljanju stanovanjskih hiš za revne sloje. Do sedaj jih postavi okoli 10,000 na leto. Treba bi jih pa bilo zgraditi kakih 350,000. Z 10,000 hišami na leto pokrije komaj potrebo po stanovanjskih prostorih za prirastek prebivalstva, zato bo primanjklaj 350,000 hiš dobil kmalu vse znake stalnosti.

Letni narodni dohodek se kar ne more dvigniti nad bilijon dolarjev, torej okroglo $250 po glavi prebivalstva.

Politično življenje je mirno. Seveda pa slabo gospodarsko stanje delovnih ljudi lahko vsak trenutek sproži demonstracije, izgrede in verjetno še hujše nemire.

Kostarika: veliko socijalne politike, pa malo denarja

SAN JOSE, Kost. — v tej deželi je dolga leta vladala narodno-napredna stranka, ki je dala prebivalstvu res moderno socijalno zagonodajo, samo za njeno financiranje ni pravilno skrbela. To je naravno moralo dovesti do finančnih in političnih težav. Pri lanskih predsedniških volitvah vladna stranka ni več dobila večine; opozicija, ki obstoja iz treh strank, je zmagala s svojim predsedniškim kandidatom Trejom, v parlamentu je pa dobila od 57 mandatov le 29, ima torej en glas večine.

Trejov režim stoji zato na šibkih nogah, poleg tega pa mora še konsolidirati gospodarsko stanje. Narodno napredna stranka mu naravno nagaja, kar ne koristi političnemu miru. Ljudje so namreč navajeni, da zahtevajo od vlade vse mogoče usluge in dajatve kar brezplačno. Trejo bi rad denacijonaliziral banke in še nekaj drugih podjetij, ki v javni upravi ne znajo gospodariti, pa parlament noče pristati na predsednikove predloge.

Čeprav stoji torej dežela stalno pred nevarnostjo političnih viharjev, se revolucijonarnih podvigov ni treba bati. Dežela ima namreč dobro prosveto, ljudje so izobraženi in ne gredo na limanice vsakemu demagogu, ki jih pa v tej deželi s 1,600.000 prebivalci tudi ne manjka.

Vegetarijanci lahko jedo jajca

NEW DELHI, Ind. — Vegetarijanski kongres, ki je zboroval v Madrasu, je sklenil, da indijski vegetarijanci lahko jedo jajca. To pa ni nobena šala za indijsko gospodarstvo. V Indiji je namreč kar 125 milijonov vegetarijncev, torej veliko več kot v vsej Evropi. Vegetarijanci niso do sedaj imeli te "pravice".

RUSI ZVEZALI VESOLJSKI VOZILI BREZ POSADKE

Rusi so dosegli nov lep uspeh v vesolju, ko jim je uspelo povezati včeraj daleč okoli Zemlje krožeči vesoljski vozili z instrumenti z Zemlje brez vsake pomoči človeške roke.

CLEVELAND, O.—Sovjetska zveza je včeraj objavila, da ji je uspelo povezati vesoljski vozili Cosmos 186 in Cosmos 188 tekom njunega kroženja okoli Zemlje, ju pustiti nato povezani krožiti skupaj na 3 ure in pol, pa ju nato zopet ločiti in spremeniti njuno pot okoli Zemlje. Obe vesoljski vozili sta bili brez posadke. Njuno približevanje in povezava, pa tudi ločitev in sprememba smeri kroženja je bilo izvedeno s pomočjo instrumentov z Zemlje. Združene države so izvedle v preteklih letih v okviru Gemini več takih preskusov uspešno, toda vedno je bila v enem od obeh vesoljskih vozil, ki sta se približali in povezali, človeška posadka, dva astronavta.

Včerajšnji ruski uspeh v vesolju naj bi pokazal, da je možno zgraditi v vesolju oporišče za človeka, ki bo brez posebne nevarnosti tam lahko opravljal razne naloge dalj časa, pa se nato vrnil na Zemljo. Taka stalna oporišča, o katerih gradnji govore tako Rusi kot Amerikanci, bodo imela izreden pomen za nadaljne prodiranje v vesolje, za njegovo proučevanje, pa tudi narodno obrambo.

Rusi so poslali Cosmos 186 v vesolje pretekli petek, Cosmos 188 je temu sledil včeraj. Nato so začeli s tal voditi kretanje obeh vesoljskih vozil tako, da sta se približali, prešli v isto kroženje in se združili. Del teh kretanj je prenašala ruska televizija. Od preteklega petka so poslali Rusi v vesolje 5 satelitov. Včeraj je Tass objavil zgodbo le o dveh, moremo torej pričakovati še vesti o ostalih treh, njihovih nalogah in uspehih. Ruski akademik, ki je povezan z vesoljskimi preskusi je včeraj dejal, da ne bo nobenih poletov v vesolje s kozmonavti za 50-letnico boljševiške revolucije, kot so nekateri na Zahodu napovedovali.

Zvezna vlada se vrača k stari agrarni politiki

WASHINGTON, D.C. — Federalni tajnik za kmetijstvo je oznanil, da se bo za letino 1968 zopet vrnil k politiki v l. 1961-1966. Takrat je namreč federacija plačevala odškodnino farmarjem, da niso posejali preveč orne zemlje s pšenico in žiti za krmo. Ako je farmar postavil svojo orno zemljo pod federalno kontrolo, mu je federacija plačala odškodnino za zgubo, ki jo je utrpel pri normalnih cenah, ker je odbelal manj zemlje. Ta sistem so ostro kritizirali nekateri farmarji, zato ga je federacija za letošnjo žetev v načelu opustila. Sedaj se zopet vrača na stari načrt, ki bo federacijo prisilil, da bo plačala farmarjem okoli $300 milijonov odškodnine.

Glavni razlog za spremembo politike pa tiči v tem, da smo imeli letos dobro letino in da se je nabralo več presežkov, kot je tajništvo za poljedelstvo računalo. Dalje je bila dobra letina tudi po vsem svetu, zato ni takega povpraševanja po ameriških pridelkih, kot druga leta. Imamo torej presežke, ki jih ne moremo spraviti v denar, zato je treba proizvodnjo zavreti vsaj za prihodnje leto, farmarjem pa plačati odškodnino.

In še en razlog je: prihodnje leto so predsedniške volitve in farmarji so volivci in po vrhu celo zelo mogočni.

Unija avtomobilskega delavstva se pogaja s Chryslerjem

DETROIT, Mich. — V nedeljo so se začeli zastopniki Unije avtomobilskega delavstva razgovarjati s predstavniki Chrysler korporacije o kolektivni pogodbi, ki jo je Unija sklenila s Ford Motor Company za prihodnja tri leta. Pričakujejo, da bo Chryslerjeva korporacija skušala doseči za sebe kaj boljšega, da pa bo rajše pristala na novo pogodbo z enakimi ugodnostmi za delavstvo, kot pa tvegala štrajk.

General Motors je Unija pustila za na konec, ker se zaveda, da je to najmogočnejša korporacija ne le vse avtomobilske industrije, ampak vse dežele.

Kongres naj gre 18. novembra na počitnice?

WASHINGTON, D. C. — Tako mislijo voditelji obeh strank, Johnson pa ne protestira. To se pravi: Johnson misli, da je manj škode, ako gre Kongres na odmor, kongresniki in senatorji pa mislijo, da je najbolje, da končajo za letos delo in ga nadaljujejo po Novem letu.

Do odhoda na počitnice bo Kongres moral izglasovati še ostale nakazilne zakone. Ne bo dalje mogel odlašati glasovanja o višjih starostnih pokojninah. Izglasovati bo dalje moral zakon o podpiranju šolstva, o poštnih tarifah in še par drugih zakonov.

V Hong Kongu ne verjamejo v "rumeno nevarnost"

HONG KONG — Zadnje izjave podpredsednika Humphreya, državnega tajnika Ruska in drugih zagovornikov vietnamske vojne o "rumeni nevarnosti" so zelo močno odjeknile v Hong Kongu, toda ne v smislu intencij naše zunanje politike. Specijalisti za kitajske zadeve so po večini ravno nasprotnega mnenja. Mislijo, da se o rumeni nevarnosti vsaj sedaj ne more govoriti. Ali se bo nevarnost res kdaj pokazala, na to bo odgovoril čas, ne pa sedanja politična in diplomatska ugibanja.

Ni nobenega dvoma, da se Kitajska nahaja ravno sedaj v hudi krizi. Maova akcija za preobrazbo kitajskega naroda je rodila samo spore, cepitve, trenja, državljansko vojno, kaos in zmedo. Kar drži danes deželo na skupni podlagi, je le še tradicija, ne pa morda centralna uprava te ali one vrste. Ravno narobe: pokazalo se je, da narodna civilna uprava sploh ne obstoji več. da je razpadla na posamezne province ali skupine provinc. To je končno uvidel tudi Mao sam in poklical vojaštvo na pomoč. Odkar je bil namreč sam zunaj Peipinga in si ogledal stanje na deželi, je prišel do sklepa, da je treba poklicati vojaštvo na pomoč, kjer je mir z redom vred v nevarnosti. Vojaštvo se je menda temu pozivu odzvalo, ni pa pokazalo nobene volje, da bi drlo na Maovo politiko. Tako sedaj prevzema oblast počasi vojaška uprava, dočim se civilne struje v kitajskem komunističnem gibanju grizejo in koljejo med seboj, pa nobena ne ve, ali bo na koncu zmagala.

Nihče torej ne ve, kakšna bo Kitajska čez 5-10 let in še več. Zato ni pametno razpihovati kitajske skrbi in strasti. Po čemu na primer opozarjati Kitajce na rumeno nevarnost, ki jo imajo tako slabo v spominu. Saj jih je ravno pred desetletji propaganda s to idejo gnala v izolacijonizem, sadove takratnega izolacijonizma pa uživa danes ves svet, posebno Amerika in Rusija.

Zato mislijo v Hong Kongu, da je sedanje kitajsko grmenje proti svobodnem in ruskemu svetu precej votlo. Politika grmenja je kitajskim komunistom pač potrebna, ker nobene druge nimajo na zalogi. Z orožjem ne morejo groziti, ker ga nimajo ali pa ga imajo premalo. Z gospodarskim pritiskom ne morejo priti na dan, ker ga ne morejo izvajati. Diplomatskega pritiska nimajo v rokah, ker so se preveč izolirali. Kaj jim torej še ostane? Da žugajo in se jezijo na ves svet, obenem pa čakajo na dobo, ko bodo res postali to, kar bi radi bili.

Ali bodo res postali, se sprašujejo v Hong Kongu. Seveda lahko postanejo, toda takrat bo na dnevnem redu drugo vprašanje: ali bodo kitajski komunisti še ujetniki sedanje miselnosti? Tudi ruski komunisti so pred desetletji mislili drugače, kot mislijo danes. Zakaj ne bi ista usoda mogla zadeti tudi kitajskih tovarišev?

Če torej gledamo na kitajski problem v luči desetletij in rodov, bi lahko trdili, da pomeni to, kar sedaj uganjajo v Peipingu, res samo aktivnost zmaja iz papirja. Po čemu torej to aktivnost obleči v obrabljeno obleko rumene nevarnosti in spominjati Kitajce na dobo, ki jim je v žalostnem spominu?

Take misli se naravno daleč odmikajo od idej, ki jih razvija ameriška javnost. Ali so radi tega gornje misli zgrešene? Stvarnost trdi, da ne. Kitajci so se doslej po drugi svetovni vojni vmešavali le v korejsko vojskovanje, pa še tam so končno pristali na kompromis. V trenjih okoli otokov Matsu in Quemoi so popustili. grozenj proti Formozi niso izvajali, v Vietnam niso poslali svojih divizij, zasedli so sicer Tibet, ker so vedeli, da ga nihče ne bo branil, toda z Indijo so se hitro pobotali, ker so se bali udarca v prazno. Tajski, Burmi, Laosu, Maleziji pa grozijo zaenkrat le s podtalno propagando in slikanjem OF na stene. Kar so organizirali akcij v Afriki in Južni Ameriki, niso z njimi nikjer dosegli uspehov, ki so jih pričakovali.

Kot pogosto, svetuje tudi previdnost zmerno sodbo in hladno pričakovanje. Tega blaga pa v ameriški politični trgovini ni zmeraj dosti na zalogi, včasih ga pa kar zmanjka, tako pravijo v Hong Kongu. Morda imajo prav.

Iz Clevelanda in okolice

Seja—
Društvo Carniola Hive 493 T.M. ima jutri, v sredo, ob sedmih zvečer sejo v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue, soba št. 1.

V bolnici—
Mrs. Virginia Anelli z Larchmont Avenue, hčerka pok. Franka Telicha, je v Mt. Sinai bolnici, Room A698, kjer bo ponovno operirana. Mladi ženi in materi želimo, da bi čim preje okrevala. Vesela bo pozdravnih kartic.

Zgubljeni ključi—
Rojakinja je včeraj ob 9.45 dopoldne izgubila pred cerkvijo sv. Vida, ko se je udeležila pogreba pok. Therese Rose Frank, šop ključev. Kdor jih je našel, je prošen, da kliče tel. 731-5707.

Iz bolnice—
Joseph Papež iz Bedforda, O., se je vrnil iz Crile bolnice in se zahvaljuje za obiske in kartice. Obiski na domu so dobrodošli.

Na obisku—
K družini Joe Sray na 6710 Bonna Avenue je prišla na obisk iz Ljubljane sorodnica Vera Kastelic. Prijatelji in znanci jo lahko dobijo na omenjenem naslovu.

Zadušnica—
V četrtek ob 6.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Emanuela Grassellija ob 2. obletnici smrti.

Volivni shod—
Jutri, 1. novembra, ob 7.30 zvečer ima županski kandidat Seth Taft volivni shod v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi vabljeni!

Dopolnilo—
V zahvali za pok. Majka Verbica je bilo pomotoma izpuščeno, da mu je pevsko društvo Triglav prišlo zapet v pogrebni zavod v slovo.

Nov odbor—
Članstvo "Slovenske pristave" je v nedeljo, 29. oktobra na svojem lepo obiskanem 7. rednem občnem zboru izvolilo sledeči odbor: predsednik J. Slak, podpredsednik F. Urankar, tajnik M. Dolinar, blagajnik B. Lobe, odborniki: A. Kozjak, R. Merc, J. Skubic, F. Lovšin, V. Slemc, E. Kuhar, L. Petelin, A. Vogel, E. Mauser, M. Pust, V. Vrhovnik, A. Cesar; nadzorni odbor: J. Nemanich, B. Pfeifer, V. Zadnikar; razsodišče: J. Kovačič, J. Oster, in E. Lubi.

Morilca iščejo—
Včeraj popoldne so našli v njenem stanovanju na Gold Coast, 11811 Lake Avenue mrtvo 52 let staro ločenko Mrs. Helen J. Tietjen. Bila je štirikrat zabodena in poleg nje je ležal nož. Umor je odkrila hčerka umorjene 22 let stara Nancy. Policija preiskuje umor in išče sledi za morilcem.

Župan se poslovil od sveta—
Sinoči se je župan R. S. Locher poslovil od mestnega sveta, ki je nato odložil svoje seje do 13. novembra, ko bo v mestni hiši nastopil nov župan. Bo to Stokes ali Taft, o tem bodo odločili volivci.

Ni takoj slišala

Gospodinja: "Urša, kje pa ste vendar? Kličem in kličem, a vas ni od nikoder. Ali me niste slišali?"

Služkinja: "Ne takoj, šele ko ste me poklicali četrtič . . ."

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Manager and Editor: Mary Debevec
NAROČNINA:
Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year
Second Class postage paid at Cleveland, Ohio
83 No. 209 Tuesday, Oct. 31, 1967

Nova saigonska poslanska zbornica

Končno je južnovietnamska svobodna demokracija dobila še zadnji steber. Izvoljena je bila nova poslanska zbornica kot protiutež proti senatu.

Za volitve v poslansko zbornico ni bilo toliko zanimanja kot za predsednika in senatne volitve in — morda le po naključju? — tudi nekaj manj rdečega terorja, pa se je vendarle za 117 poslanskih mest potegovalo nad 1,120 kandidatov. Iz tega ne smemo sklepati, da se je smisel za politiko v Južnem Vietnamu res tako hitro razbohotil. Kandidature so bile namreč sad zelo različnih nagibov. Med njimi je igrala važno vlogo brezposelnost. Kdor je bil brez posla, pa je vedel, kako donosna je v Vietnamu politika, je šel kandidirat. Seveda je dosti takih kandidatov tudi umaknilo svoje kandidature. Mnogi so kandidirali, da se dokopljejo do političnih položajev, kjer "se da kaj zaslužiti". Ni manjkalo tudi pustolovcev, ki so poskusili svojo srečo kar na riziko. Potem šele pridejo tisti, ki so kandidirali na nasvet ali pritisk te ali one organizacije, gibanja itd.

Zato je o kakovosti posameznih izvoljenih poslancev težko izreči že sedaj zanesljivo sodbo.

Začasno bo poslanska zbornica pravi mozaik raznih političnih želja in stremljenj. V njej ne bo večjih političnih skupin, ki bi številčno kaj prida pomenile. Do pomena utegnejo priti sledeče:

Kakih 30 poslancev je bilo do sedaj v javni upravi, tam so bili zaposleni kot zaupniki saigonske vlade. Verjetno bodo tudi sedaj naklonjeni režimu generala Van Thieua. Za seboj imajo nekaj upravne prakse, ker so bili na vidnejših vojaških ali civilnih službenih mestih.

Nevarnejši politični mački bodo tisti poslanci — jih je okoli 20, ki so že okusili vse dobrote političnega življenja, ko so bili v ustavodajni skupščini. Tam so se seveda nalezli vseh slabih strani parlamentarnega dela. Režim ne bo mogel nanje računati zmeraj in brezpogojno. Jim bo moral delati protiusluge, kadar mu bodo pri glasovanjih nujno potrebni. Dobro je, da jih režim pozna in jim ve ceno.

Isto velja seveda tudi za tiste poslance, ki so do sedaj sedeli v raznih srenjskih, občinskih, mestnih in okrajnih svetih. Tudi ti niso več nepopisane table. Menda jih bo kakšnih 10, ki spadajo v to skupino.

Vse te tri skupine pa ne bodo dale režimu zanesljive večine, bo moral iskati zaveznike še drugje. Verjetno jih ne bo težko dobil, kajti tam se nahajajo sledeče skupine, ki bodo za in proti vladi, kakor jim bo kazalo:

Najvažnejša bo gotovo skupina "budističnih poslancev", to je tistih, ki bodo iskali politično ozadje za svojo politiko v pristaših meniha Tri Quanga. Morda bo takih le 10-15, lahko pa še enkrat toliko. Velikih simpatij ne bodo imeli do sedanje generalske skupine, torej tudi ne do generala Van Thieua; dosledni in odločni njegovi nasprotniki pa tudi ne bodo. Nevarni pa utegnejo postati z druge plati. Imajo namreč navado, da zahtevajo zmeraj več. Kakor hitro dobijo prvo koncesijo, takoj prijavijo zahtevo po drugi še večji. To bi naravno rodilo zlo voljo pri ostalih poslancih, ki bi hoteli posnemati budiste. To bi pa vodilo v kaos v poslanski zbornici.

Primeroma zmerno, toda stvarno bodo zastopani južnovietnamski katoličani. Cenijo, da bodo imeli le kakih 15 poslancev. To bi odgovarjalo njihovi številčni moči. Bodo pa neprimerno slabše zastopani v poslanski zbornici, kot so v senatu. V zbornici bodo imeli le kakih 10-15% vseh mandatov, v senatu jih imajo pa skoraj 50%. Kako je prišlo do tega? Pri senatnih volitvah je bila vsa dežela le en volivni okraj, volivni red pa zelo zamotan; dočim so katoliški volivci strnjeno volili svoje kandidate, so budisti razbili svoje glasove na veliko kandidatov in z vsemi — propadli. Dalje so katoličani v večini le v 4-6 provincah in tam so tudi zmagali. Končno so bili katoliški agitatorji zmerni in niso silili na boj na nož.

Kar ni dobro, je dejstvo, da so zelo slabo odrezale stranke, ki so nastale šele po padcu Diemove diktature. To so stranke, ki so vsaj poskusile izdelati sodobne politične programe. Za kaj takega pa južnovietnamski volivec očitno še nima smisla, zato so pri volitvah večinoma propadle. Pa vendar je prišlo v poslansko zbornico nekaj posameznikov, ki so prebrisane politične glave in bi lahko dvignile vietnamsko politiko na višjo stopnjo.

Tak vtis napravi poslanska zbornica na prvi pogled. Ni ravno idealen, ni pa tudi obupen. Seveda ga ne smemo meriti z ameriškim ali evropskim merilom. Za Azijo je tak rezultat kar zadovoljiv.

Končne sodbe pa ne morem izreči. Počakati moramo namreč, kako se bo zbornica konstituirala in kdo bo dobil v roke zbornične organe, posebno predsedstvo in vodilna mesta v odborih. Šele potem bo mogoče izreči sodbo o njeni pomembnosti.

Gotovo pa je, da od zbornice ne moremo pričakovati nobenih čudežev tudi takrat, kadar bi generali, senat in vlada pustili njen delokrog pri miru. Ustava daje namreč poslanski zbornici velike pravice, ki bi utegnile roditi nevoščljivost med zagovorniki diktature, pa tudi v redni vladi in v senatu.

Zato moremo novi poslanski zbornici le želeti najboljše in ne preveč podčrtavati nevarnosti, ki ji grozijo od vseh strani.

BESEDA IZ NARODA

Belokranjski klub vabi na martinovanje

Belokranjske narodne noše pred staro belokranjsko hišo.

CLEVELAND, O. — Ni še dolgo, kar smo gostovali na Slovenski pristavi in pokazali tolčenje lanu in vprizorili Lepo Anko. V deželo je prišla hladna jesen in treba je misliti na naše martinovanje.

Kakor vsak narod, pa naj bo majhen ali velik, kakor vsaka pokrajina ohranja svoje posebne običaje in izročila, tako ohranjamo svoje navade tudi Belokranjci. Ohranili smo od svojih očetov in dedov lepo vrsto običajev in šeg, med njimi tudi praznovanje sv. Martina. Še vedno po vinskih goricah Bele krajine spoštujejo in praznujejo ta dan na lep način. Iz največjega soda prinese na mizo, obloženo z vsemi dobrotami, gospodar novega vina, da ga skupaj z družino krstijo.

Belokranjci, kar se nas je naselilo v tem delu nove domovine, bomo stopili ta dan v mislih nazaj v svoj rodni kraj, pa v spomin na nekdanje martinovanje tam pripravili to novo v krogu svojih prijateljev za sebe in za nje.

Na to martinovanje vabimo vse Belokranjce, pa tudi vse druge slovenske rojake in rojakinje. Pridite, da bomo skupaj veselo zapeli in si nazdravili z novo, sladko kapljico.

Letos bomo martinovali v Slov. narodnem domu na St. Clair Avenue v spodnji dvorani v soboto, 4. novembra, ob sedmih zvečer. Za zabavo in ples bo igral orkester Sonet.

Vsi vabljeni, vsi dobrodošli!

Matt Hutar, taj.

Rojak iz Brusnic piše

GARY, Ind. — Spoštovani! Prav rad obnavljam naročnino za prihodnje leto, kajti časopis Ameriška Domovina je največja vrednota za ameriške in kanadske Slovence. Tega se posebno zavedamo Slovenci, ki živimo raztreseni med drugimi narodnostmi. Ameriška Domovina je dragocena vez, ki nas obvešča, kaj se dogaja med Slovenci po širnem svetu in nas seznanja tudi o važnih dogodkih iz domovine.

Če bi se Slovenci zavedali, kako veliko delo opravlja za nas časopis Ameriška Domovina, sem prepričan, da bi ga bolj podpirali in cenili. Samo pomislite, kakšna praznota bi nastala, če bi časopis prenehal izhajati! Velika večina naročnikov lahko podpira list s tem, da kupuje v trgovinah in podjetjih, ki oglašujejo v Ameriški Domovini, kar jim toplo priporočam.

Seveda je pa med našimi ljudmi veliko Tonetov, Matevžev, Majkov, Lojzetov in Petrov, ki imajo talent za pisanje in bi se lahko večkrat oglasili s kakim dopisom. Tudi kratka poročila iz raznih delov kontinenta, ki jih lahko vsakdo z malo dobre volje napiše, bi veliko pripomogla k vrednosti in pestrosti časopisa.

Ne morem reči, kaj se dogaja z našo mlado slovensko inteligenco v Ameriki, kakšna so njena stremljenja, vem le to, da bi lahko z njenim sodelovanjem dvignili vrednost edinega slovenskega dnevnika v Ameriki. Zelo bi želel, da bi se mladi izobraženci tega zavedli in prispevali svoj del, ki ga dolgujejo narodu, saj jih je rodila slovenska mati. Bodite ponosni na svoje uspehe, bodite pa tudi hvaležni Bogu, da Vam je bilo mogoče doseči to, kar imate in darujte od svojega znanja malenkost tudi nam, ki te možnosti nismo imeli. Ne mislim Vas kritizirati, želim le, da bi to premislili in če mogoče nimam prav, da bi mi tudi to oprostili.

Petru Selaku z Otoka bi se rad zahvalil, ker je tako lepo opisal brusniške mačke in vse drugo. S tem mi je obudil stare spomine, kajti iz Brusnic sem jaz doma. Nadvse resnično je g. Selak opisal trud in prizadevanja našega brusniškega nadučitelja Martina Marinčiča. On je bil moj učitelj in moj najboljši prijatelj. Tudi jaz bi rad napisal par vrstic o tem velikem človeku, ki je žrtvoval svoje znanje in lepo bodočnost v dobrobit naše podgorske občine Brusnice, ob 15-letnici njegove prerane smrti.

Nadučitelj Martin Marinčič je bil zelo zmožen človek. Bil je izvrsten organist in pevovodja in njegov cerkveni pevski zbor je bil na visoki stopnji. Polagal pa je naš nadučitelj tudi veliko važnost na učenje petja v šoli. V našem kraju je zelo dobro uspevalo razno sadno drevje. On je to takoj opazil in premislil, kaj bi se dalo narediti. Organiziral je sadjarsko in vrtnarsko društvo, katerega predsednik je bil ves čas, vzpodbujal kmete in učence, da smo čimveč drevja posadili, nas učil v šoli, kako se sadi in cepi sadno drevje (sam je imel malo drevesnico na šolskem vrtu), ob prostem času pa je vedno hodil okoli, kazal in učil, kako moramo skrbeti za sadno drevje. Ker so v našem kraju češnje posebno dobro uspevale, si je nadučitelj Marinčič zamislil razstavo češenj, da bi prišli ljudje do posebnega zaslužka. Mi, šolski otroci smo pod njegovim nadzorstvom pripravili razstavo, on pa je potom svojih prijateljev povabil trgovce iz vseh delov Slovenije, naj si to zanimivo razstavo češenj ogledajo. Uspeh je bil neverjeten, od tedaj so hodili trgovci redno kupovat češnje v Brusnice in te so zaslovele po vsej Sloveniji. Razstavo češenj smo nato prirejali vsako leto.

Ceste in mostovi v Brusnicah in okolici so bili v obupnem stanju. Nadučitelj Marinčič je to videl in rekel: moram te ljudi potegniti iz blata. V ta namen je prevzel za nekaj let službo glavnega občinskega tajnika. Veliko je bilo potov in prosjačenja za sredstva od banovine in države, toda uspeh je bil neverjeten. V nekaj letih sta z županom Albinom Krevsom dosegla regulacijo potokov, dobili smo nove in širše ceste, veliko lepih železobetonskih mostov, kar je popolnoma preobrazilo našo občino.

Nadučitelj Marinčič je bil tudi vnet delavec pri Gasilskem društvu. Priznanje za to je dobil v Novem mestu, kjer je bil izvoljen za starešino gasilske župe za novomeški okraj. Jaz sem bil njegov "taksi" in sem tako veliko hodil z njim po raznih trgih in vaseh, kjer so gasilska društva prirejala veselice in ustanavljala nove gasilske postojanke. Ker sva potovala z zapravljvčkom, so bila taka potovanja včasih malo dolgočasna. Mene je imel pokojni Marinčič posebno rad, tudi marsikaj osebnega mi je zaupal. Da me je na teh potih z dajanjem cigaret navadil tudi kaditi, sem mu že davno odpustil.

Bil je samski in mi je tudi povedal zakaj. Ko se je kot mlad fant vrnil iz prve svetovne vojske, je našel mater na smrtni postelji. Stisnila mu je roke in dejala: "Martin, nisem mogla umreti, dokler se nisi vrnil, (oče mu je umrl že preje), obljubi mi, da boš skrbel za sestro Lojzko, ki ji je bilo takrat komaj pet let. Seveda je Martin umirajoči materi obljubil, da bo skrbel in se ne bo preje oženil, ko bo Lojzka preskrbljena. Tako je tudi bilo, in ko je prišel v Brusnice za nadučitelja, mu je Lojzka gospodinjila. Malo pred začetkom druge svetovne vojske pa se je poročila.

Še eno osebno stvar mi je naš nadučitelj zaupal. Tako me duši, je dejal, da moram nekomu povedati. Dobil je namreč dekret in bil povišan za šolskega nadzornika v Črnomlju. "Boljša služba, večja čast in večja plača, toda jaz ne morem iz Brusnic", mi je dejal. "Vso svojo dušo sem vložil v Brusnice in njene ljudi, ki so mi kot bratje in sestre, in te male otroke, kako jih ljubim!" Čeprav je bil pod velikim pritiskom šolskih in političnih oblasti, je službo odklonil in ni odnehal, dokler ga niso pustili pri miru. Svojo dušo je dal temu revnemu ljudstvu in opravil zanj veliko in nesebično delo. "Saj mi nič ne manjka, ljudje mi dajo, kar potrebujem in radi me imajo!" je večkrat dejal. Res je imel vse ljudi za seboj in redki so bili izobraženci, ki so toliko žrtvovali za revni narod, kot je storil in žrtvoval nadučitelj Martin Marinčič. Seveda je bil kot tak označen pri komunistih kot nezanesljiv, čeprav je želel ostati nevtralen. Že spomladi leta 1942 je zaslutil, kaj se bo s slovenskim narodom zgodilo in mi to tudi povedal, ko je jokal kot otrok in rekel, jaz tega ne bom prenesel. Ko so se pojavili prvi partizani, je odšel v Novo mesto, pa tudi tam so ga komunisti smatrali za nevarnega in ga ovadili Italijanom, ki so ga odvedli v internacijo v Gonars. Srečno se je vrnil od tam, a živci so mu bili zrahljani. Po končani vojski ga niso pustili v Brusnicah, pač pa so mu dali mesto navadnega učitelja v Št. Jerneju. Nato je zbolel. Parkrat mi je pisal, a to ni bil več sveži duh Martina Marinčiča, opazil sem, da je živčno zlomljen. Nato se poročil in dobil sina. Ni dolgo užival tihe družinske sreče, umrl je od žalosti za narod, ki ga je tako ljubil. Sam je večkrat rekel, da je pustil vso svojo dušo v Brusnicah. Ljudstvo, ki mu je služil, ga za dobroto ni poplačalo, gotovo pa ga je dobri Bog.

Ob koncu še hvala Petru Selaku za pohvalo Mrakove domobranske čete, katere udejstvovanje je bilo res veliko. V njej sem tudi jaz trpel dve leti. Njeno delovanje ne bo pozabljeno na Dolenjskem.

Lepo pozdravljam uredništvo in čitatelje!

Stanley Mrak

Na tujem sem videl, kako je doma

PATERSON, N. J. — Stvari se iz neke daljave bolj razločno vidijo, kakor če jim človek preblizu stoji. Bližina večkrat zastira jasen pogled. Nemci pravijo, da kdo "vor lauter Baeumen den Wald nicht sieht", od samega drevja gozda ne vidi.

Nekateri rojaki, ki hodijo v Jugoslavijo, se vračajo od tam polni hvale komunističnemu režimu. Novosti, ki so jih videli, so naredile na nje tak vtis, da jim je njih blesk zasenčil jasen pogled. Čisto naravno je, da kdor se vrne v Slovenijo po 30 letih ali še več, najde tam marsikatero zboljšanje. Kje na svetu se pa v zadnjih desetletjih ni veliko spremenilo? Razlika je le v tem, da postopnega zboljšanja v deželi, v kateri živimo, niti ne zapazimo, pač pa naredi na nas vtis, če se po dolgih letih vrnemo v kraj, ki nam je ostal v spominu, kakor je bil, ko smo ga bili zapustili.

Zelo zgrešeno pa je, ves tehnični napredek doma pripisovati le komunističnemu režimu, ko se je vendar marsikaj zboljšalo že v predvojni Jugoslaviji. Če je danes doma več avtomobilov, če kmetje kosijo z motornimi kosami in orjejo s traktorji, je to v veliko slučajih sad garanja kakšnega družinskega člana v Nemčiji ali kje drugje na tujem ali pa dar dobrega strica ali tete kje tod v Ameriki ali Kanadi.

Jaz v Slovenijo nisem šel, srečal pa sem se s slovenskim narodom v Nemčiji in na njem sem videl, kakšne dobrine mu je komunizem prinesel. "Oj, nikar ne jemljite tistega vlaka, saj še nanj ne boste mogli!" mi je rekel v Muenchenu nemški železničar, ko sem ga vprašal, na katerem tiru stoji "Jugoslavia-Express", ki ima tri direktne vagone za Trst. "Veste, vlaki, ki vozijo na Balkan, so strašno zasedeni in hodniki do stropa natrpani z zaboji in škatljami. Ljudje od tam, ki delajo tukaj ali na Švedskem, si nakupijo vseh mogočih stvari, ki jih doma nimajo, in vse vozijo na vlaku s seboj."

Gledal sem to ubogo ljudstvo, našo zgarano rajo, precej mladine, največ pa ljudje srednjih let, a tudi že priletni očanci in mamice, stisnjeni med kovčki in zaboji na hodnikih vlaka, in v srce so se mi zasmilili.

Pet parov ekspresnih vlakov vozi vsak dan iz Nemčije na Balkan in nazaj — Jugoslavia ekspres, Dalmacija ekspres, Hellas ekspres, Istambul ekspres in Adrija ekspres — pa so vsi enako nabiti davno že, predno dospejo v Muenchen. Isto sem pozneje videl na vlakih, ki vozijo mimo Bodenskega jezera skozi Innsbruck na Balkan.

V presoji komunizma si nismo vsi enaki. Nam, ki verujemo, je komunizem največje zlo, ker taji Boga, dušo in posmrtnost. Taki, ki sami na vero nič ne dajo, ne vidijo v tem nič hudega. V nečem smo si pa vsi edini, jesti moramo, se oblačiti in imeti človeka dostojno stanovanje. Pa je komunizem prav na gospodarskem področju najhuje razočaral. Med tem ko vero taji, ljudem obljublja raj na zemlji. Kako pa to svojo obljubo izpolnjuje, kakšen raj jim je ustvaril? Naše rojake goni na tuje, kjer morajo par let garati za tujca, če hočejo potem doma kolikor toliko dostojno živeti. Kdor tega ne verjame, naj gre v Muenchen gledat naše ljudi, kako vozijo v komunistični raj sadove svojih žuljev v službi tujcu.

V ljubljanskem šaljivem listu Pavliha sem v septembru bral šalo, ki je na žalost bridka resnica. Mati daje nauke svojemu sinu, ko vstopa v prvi razred ljudske šole: "Le takoj od začetka se pridno uči, da boš zdelal z lepim uspehom, šel potem na gimnazijo in na univerzo, da postaneš inženir in pojdeš potem na Švedsko krožnike pomivat." Tak je zdaj slovenski komunistični raj.

Med vojsko so se komunisti širokoustili, češ da se borijo proti Nemcem, zdaj so pa naše ljudstvo pahnili v takšno odvisnost od Nemcev, ki je čisto podobna oni, ko je slovenski kmet še tlačanil nemškemu valptu. Človeku se hudo stori, ko gleda te krepke slovenske ljudi, kako s svojo pridnostjo Nemcem pomagajo do večjega blagostanja.

V Nemčiji so tudi drugi inozemski delavci, veliko je Italijanov in tudi Špancev, a jugoslovanski so izmed vseh najslabše plačani. Dočim imajo druge države, ki pošiljajo svoje ljudi tja na delo, z zapadno Nemčijo pogodbo o delavskih plačah, je Jugoslavija nima, ker kot komunistična država priznava le vzhodno Nemčijo, zapadne pa ne. Tako je zopet komunizem kriv, da so naši ljudje pri plačah prikrajšani.

Res je, da so Slovenci že prej hodili na tuje, tudi v Nemčijo. Saj je Župančič že pred 60 leti zapel:

"Morajo v svet, in tujina se diči
z deli njihovih rok.
Tamkaj v Ameriki, tamkaj v Westfaliji
so nam izginili — več ne doseže
jih naše oko."

Je pa enako res, da prej nikoli niso hodili na delo na tuje v tolikšnem številu kakor danes. Če je ljubljansko "Delo" priznalo, da je "samo na območju jugoslovanskega konzulata v Muenchenu okrog 70.000 delavcev iz Jugoslavije", potem jih bo rajši več kot manj. Prav komunizem, ki ljudem ni obljubljal verske svobode in ne kulturnega napredka, pač pa materialno blagostanje, zlasti za delovni sloj, "raj na zemlji", je največ naših ljudi pognal na tuje. Joj, kakšna je razlika med komunističnimi obljubami in dejanji!

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Uspelo misijonsko praznovanje

Radi tožimo nad modernimi časi in se pritožujemo nad ljudmi, ki da so samo vase zaljubljeni. Vendar pa je v njih še mnogo dobrote. Da je temu tako, pokažejo zlasti, če spoznajo, da gre za velike stvari. Vedno poprimejo, ko opazijo, da je treba podpreti delo za resnično svete cilje. Tako je bilo med Slovenci v Torontu na letošnjo misijonsko nedeljo.

Mala skupinica laikov, kakih 30 jih je in je med njimi še nekaj nedorastlih mladoletnikov, je zbrana v Misijonskem krožku pri Mariji Pomagaj. Ta skupina je letos organizirala misijonsko nedeljo v nekaj velikega, upajmo, da tudi Bogu dopadljivega.

S pisanjem v "Kanadsko Domovino" in s prodajo "vstopnic" za misijonsko prireditev so bili Slovenci v Torontu tako razgibani, da so v nedeljo, 22. oktobra, resnično praznovali misijonsko nedeljo. Zjutraj je pri vseh mašah imel misijonsko pridigo č.g. J. Mejač CM. On je tudi vodil popoldanske pobožnosti v cerkvi. ko so člani krožka molili za božji žegen misijonom. Po blagoslovu v cerkvi Marije Pomagaj, se je napolnila velika dvorana, mala dvorana in obe nista mogli sprejeti gostov, ki so se "nastanili" še v hodnikih, na stopniščih in na galeriji. Prišli so iz obeh slovenskih župnij z duhovščino in se vsedli skupaj z ljudmi vseh mogočih prepričanj. Zmanjkalo je miz in stolov, prostora in prigrizka. Kaj takega se v zgodovini Slovencev v Torontu še ni zgodilo. Misijonska misel v zaledju je vžgala, pritegnila in združila.

Okoli štirih popoldne je stopil na oder predsednik misijonskega krožka g. Jakob Kvas. Pozdravil je množico, napovedal program in tako začel popoldansko prireditev. Za njim je pozdravil g. J. Mejač CM, duhovnik krožka. Za pozdravom je bil govor, ki ga je imel g. Peter Markeš. Bil je to programatičen govor katoliškega laika o vlogi misijonskega zaledja, ki naj podpre delo misijonarjev na božji fronti. Zaradi važnosti snovi, bi bilo prav, da bi govornik svoj govor objavil kolikor mogoče v celoti.

Po govoru je prevzel besedo g. Hinko Erčulj, ki je nato kaki dve uri vodil "razdeljevanje daril". "Gospa Sreča" je hodila po dvorani med ljudmi, se nasmehnila zdaj temu zdaj onemu. Čez sto srečnih je bilo obdarovanih.

Posebnost te misijonske prireditve je bilo "obdarovanje". Bilo je v tem, da krožku ni bilo treba kupiti nobenega darila. Vsa so bila darovana. Nekaj teh daril so obdarovani zopet darovali nazaj za misijonarje. Koliko dragocenega časa so darovali člani misijonskega krožka: prodajali so vstopnice", nabirali darila, izdelovali darila kot na.pr. g. R. Šircelj, ki je izdelal mizo za kavo in ga. Kramarjeva, ki je sešila narodno nošo, darovali pecivo in ga prodajali ter izvedli vse priprave. Vse je bilo darovano misijonarjem in misijonski misli. V Evropo se bo peljal nekdo, ki ni slovenskega rodu in to zastonj. Vse je bilo v znamenju dobrote, kot poje pesem: "Mal položi dar, Bogu na oltar."

Za konec naj samo še zapišem: Vsa čast mali skupini članov Misijonskega krožka, za veliko delo, ki so ga izpeljali in vsa zahvala vsem, ki so darovali in sodelovali. Da bi vztrajali in se na misijonsko nedeljo 1968 zopet sešli.

J. K.

Hranilnica in posojilnica vabi

Te dni praznuje desetletnico svojega obstoja Hranilnica in Posojilnica slovenskih župnij. Ta svoj spominski dan bo obhajala skupaj z mednarodnim dnevom t.zv. "Credit Union day".

Glavno praznovanje med Slovenci bo v soboto dne 4. novembra 1967., ko bo v dvorani Marije Pomagaj na Manning Ave. slavnostna večerja. Na to slavje so povabljeni člani in nečlani in gostje zlasti tisti iz zadružnega gibanja: od Ontarijske Lige, Ont. Co-op. Credit Society, od provincialne vlade in od CUNA zavarovalnice.

Vstopnice za to večerjo so že v prodaji — veliko je namreč že prodanih — v obeh pisarnah in pri odbornikih. Cena je zelo nizka, samo $3.00. Naj nihče, ki bi želel priti, ne zamudi te lepe prilike. Tako praznovanje je samo vsakih deset let.

Iz pisarne H. in P. slov. župnij.

Prijatelja išče

Iščem prijatelja Vinka Hamler, s katerim sva bila skupaj v taborišču. Leta 1957 je z ženo odšel v Kanado. Doma je bil iz Ivanjševec pri Gornji Radgoni. Prosim vse, ki o njem kaj vedo, naj mi to sporoče. Če pa bo Vinko to sam bral, pa naj se mi čim prej oglasi na naslov:

Jože Kežman,
89 Augsburg Am Schwall 5
Deutschland

—o—

Odgovor dopisniku Slovenskega parka iz Hamiltona

HAMILTON, Ont. — V torek, 3. oktobra je A. D. prinesla dopis pod naslovom "Slovenski park vabi na zabavo v Hamilton." Pisec je podpisan samo z začetnicama J. F. Iz dopisa je razvidno, da je dopisnik v precejšnji zadregi pred javnostjo radi tega, ker Slovenski park to jesen ne bo imel plesa v slovenski cerkveni dvorani, ampak nekje drugje v Hamiltonu. To selitev v tujo dvorano skuša opravičiti z dvema razlogoma: 1. "Cerkvena dvorana je premajhna. Že pri spomladanskem plesu je zmanjkalo prostora, zato je odbor S. P. sklenil najeti tujo večjo dvorano." Ta prvi razlog kar drži in velja. Če je slovenska cerkvena dvorana premajhna, je pač v njegovem lastnem interesu, da najame večjo tujo dvorano, kjer bo več dobička.

Nedosledno pa pisec navaja drugi razlog, s katerim skuša vreči krivdo za selitev v tujo dvorano na cerkveno upravo. Dobesedno pravi takole: "Dne 2. julija je bilo objavljeno v Cerkvenem Vestniku, da se dvorana ne bo več oddajala v najem privatnim društvom, ampak se bo rabila samo za cerkvene prireditve in šolo, kar ni dobičkanosno."

Glede tega drugega razloga moramo reči, da take izjave v Cerkvenem Vestniku 2. julija ni in jo ni tudi v nobeni drugi številki Vestnika. Le kje jo je dopisnik dobil? se vprašujemo.

Saj so v Hamiltonu še druga privatna društva kot na primer Podporno Društvo Bled, ki ima svoj družabni večer 26. novembra, in ki nič ne ve za kakšno podobno izjavo v Vestniku, ki jo dopisnik Slovenskega parka navaja v svojem oglasu.

Prav tako kot Bled bi tudi S. P. dobil dvorano pod navadnimi pogoji, če bi bil vprašal zanjo. Seveda ni vprašal zanjo — ker je premajhna, kakor pravi on sam.

Ta popravek smo sklenili objaviti v odgovor, da ne bo nepoučena slovenska javnost drugod mislila, da je cerkvena uprava nosila krivdo in je vzrok, da je moralo društvo Slovenski park prenesti svoj družabni večer v drugo, tujo dvorano, ki ni slovenska.

Fr. L. T.

—o—

L. Ambrožič st.:

OBLJUBA DELA DOLG

XXXVI

Za nekaj dni sem si vzel počitnice in odšel domov. Z novim gospodarjem sva se že prej domenila tako, da ne grem naravnost k njemu, ker se ni hotel zameriti stricu, ker on bi takoj sumil, da me je on spravil proč. Zato sem ostal 10 dni doma, nato pa odšel v novo službo. Navžil sem se podravniškega zraka, napil čiste studenčnice iz "Tončkovega" studenca, jo dvakrat mahnil k Sv. Katarini in enkrat na Grmado, potem se pa javil v Ljubljani pri novem gospodarju. Ker je bilo tu prilično isto delo kot v prejšnji službi, sem kar takoj poprijel, ne da bi me bilo treba uvajati v delo. Le z vinom in sodi nisem imel tu več opravkov in to mi je bilo kar po volji. Kadar je bilo dosti ali preveč dela, je vedno tudi mladi gospodar sam poprijel. In to kjerkoli. Najsibo v trgovnini, skladišču, pa tudi v hlevu in na cesti. Če je manjkala kaka moč, je tudi sam peljal žito v mlin in pripeljal moko nazaj. Po večini sta bila dva para konj na cesti v mlin z žitom in moko. Tudi jaz sem večkrat nadomestil kakega hlapca in večkrat sva v začetku peljala z gospodarjem, vsak s svojim vozom. Ta vožnja mi je bila izredno všeč.

Kaj si morete lepšega misliti, kot zjutraj napreči par krasnih konj (saj je bilo splošno znano, da so na cesti najlepši Zormanovi konji), ki so bili tako vajeni ceste, da bi jim skoraj ne bilo treba vodnika. Sami so si znali na Črnučah, na Rogovilčevem dvorišču poiskati prostor, kjer so bili vsakrat tja in nazaj nakrmljeni in napojeni. Le v Domžalah jim je bilo treba nakazati pot ali naj peljejo v Študo k Fanconu ali v Jarše k Jesiharju ali pa na Vir k Gvardju. Ko so dobili nakazano pot, so takoj vedeli kam in kje naj se ustavijo. In to je bilo vedno na istem mestu, pred vrati mlina. Niti za korak predaleč niso nikoli zapeljali. Konj se res vsega hitro privadi, če se ravna z njim lepo in pravilno in če je še njegova hrana dobra in zadostna. Kar hitro so se mi priljubile te krasne živali in ko me je gospodar vprašal, če bi morda prevzel en par jaz, da bi vozil dnevno z njim žito in moko, sem mu to z veseljem pritrdil. Bil sem stalno na Dunajski cesti od Ljubljane preko Domžal do Vira, Jarš in Štude. Mnogi spomini iz teh lepih voženj me še vedno spremljajo in prenekateri prijatelji, ki jih danes že ni več na tem svetu, so se mi vtisnili v spomin.

Vsako nedeljo popoldan, če je bilo bolj daleč, pa že zgodaj zjutraj, smo se naložili na kočijo, če nas je bilo več, pa na zapravljivček s sedeži ob straneh zadaj in se peljali enkrat proti Dolenjski, drugič proti Polhovem gradcu, pa proti Medvodam, Posavju in Mengšu ali pa v Velesovo in Praprotno polico, kjer je bil stari gospodar doma. Pa je tudi mlajše večkrat potegnilo to sorodstvo tja gori pod Karavanke. In zopet smo jedli štruklje, v sladko omako pomakane. Lepe in prijetne so bile te poti. Najlepše se mi je zdelo pri Brnikih ali vsaj v tisti okolici, skozi lepe smrekove nasade. O, kako je bilo to lepo. Vse tako in enako nam je sedaj za vedno odvzeto . . . . Tam nekje, na tistem kraju, se je lansko leto zrušilo veliko letalo in pokopalo pod seboj in pokončalo nad sto življenj. — Če bi se ti ljudje vozili skozi tiste kraje s kočijami, pa bi bili skoraj gotovo še vsi pri življenju . . . .

V tej službi nisem ostal tako dolgo. Kmalu se je začela prva svetovna vojna in je vse počasi, po vrsti postavila na glavo. Mladi gospodar je bil poklican k vojakom prvi dan. Obenem tudi dva hlapca in en delavec. Jaz sem bil toliko mlajši in bi moral iti šele prihodnjo pomlad na nabor. Tako sem ostal pri hiši sam, za vsa težja dela. Imel je pa mladi gospodar to srečo, da je ostal v Ljubljani na okrožni komandi v pisarni. Imel je čin "Feldwebelna", kar je bila v Avstriji že precej mogočna sarža. Prihajal je vsak večer domov in zjutraj zopet odhajal. Ker je lahko z marsičim razpolagal, je imel vse častnike na svoji strani. Gostil jih je ali doma ali v gostilnah ali je pa napregel konje in jih peljal na razne večerne in nočne izlete. Tako je večkrat lahko ostajal po cele dneve doma in prijel za delo, kjer je videl največjo potrebo.

Vsak večer sva naložila po dva voza žita-pšenice in jaz sem jo en voz odpeljal v mlin. Zjutraj mi je pa on prišel z drugim vozom naproti, navadno tja do srede ljubljanskega polja. Pa sva se presedla in on je peljal moko domov, jaz pa pšenico nazaj proti Domžalam. Ko sem pripeljal zvečer domov, sva zložila moko in zopet naložila pšenico in zopet se je ponovilo, kot zgoraj povedano. Dostikrat nisem cel teden spal na postelji, pač pa le na vozu ali kje v mlinu na kakih vrečah. Tako je potekalo nekaj tednov, nato so nam pa vzeli konje v vojsko. Nič ni pomagala prošnja, naj jih vsaj par pustijo. Kar vse delo je naenkrat zastalo, ker blaga nismo mogli prevažati.

Kupil je nato par "kljuset", ki so bili zvrženi od vojaške komisije in s temi smo potem zvozili blago, ki je ležalo po mlinih in v skladišču. Potem se je pa kmalu vsa kupčija ustavila in le določeni trgovci so dobili dovoljenje od vojaške komande, da so lahko nakupovali blago na veliko in tako smo počasi trgovino zaprli, pa odprli takrat, ko se je, od časa do časa dobilo kako blago.

Starejši sin mojega prejšnjega gospodarja — arhitekt — je imel na Koroškem dvoje velikih posestev. Eno na "Goričici" pri Tinjah, eno pa pri Vrbskem jezeru. Kupil je dve breji kobili, (ker teh vojaščina ni prevzemala) za posestvo v Tinjah. Ker sem bil jaz že skoraj brezposeln, je prosil mene, da sem šel z njim — s temi kobilami — na Koroško. Zapregla sva neko jutro kobili v zapravljivec in jo mahnila z njima proti Gorenjski. Takih kobil se ne sme preveč priganjati, zato sva prvi dan prišla samo do Tržiča. Tam sva prespala v nekem hotelu, ki so pa imeli tudi hlev za popotne konje. Dobro razpoložena sva se v jutru odpravljala naprej proti Koroški. Veseleč se, da se bova spenjala na vrh Ljubelja, potem pa naprej tja na koroško stran. Upala sva, da bova kar hitro na vrhu. Pa ni bilo tako. Od sile se vleče in kar noče biti konec ovinkov. Večkrat sem že mislil, da smo na vrhu, ker je cesta peljala bolj položno. A le do drugega ovinka, nato se pa zopet povzpela navzgor. Vsa dobra volja je naju minila, ker je bila vožnja tako enolična prav tja do vrha. In ko sva prispela na vrh, sva bila že vsa zmučena in ubita, če ravno sva se ves čas vozila na vozu. Že to naju je ubijalo, če sva pomislila, da bo treba na drugo stran proti Koroški zopet obirati neštete ovinke in to še navzdol, ki je vsekakor bolj sitno in težavno, kot navkreber. Po kratkem postanku na vrhu Ljubelja, sva takoj nadaljevala pot, ki v resnici ni bila nič prijetnejša kot ona iz Kranjske do vrha. Vsa cesta na obeh straneh Ljubelja, je bila zelo razdrapana in razorana od dežja in večkratnih neviht. Zato je bila še bolj utrudljiva. Kmalu, ko sva dospela v nižino na oni strani, sva kako uro počivala pri neki gostipni, da sta se tudi kobili odpočili, nakrmili in napojili. Še enkrat pozneje sva ustavila radi živali, da bi jima kaj ne škodovala tako dolga in utrudljiva pot radi žrebitve. Zvečer ob deseti uri, sva se pa že ustavila na kraju, kamor sva hotela, torej pred njegovo hišo na Goričici v Tinjah.

(Dalje sledi)

—o—

Eden za nevtralnost vseh držav Indokine

Nekdanji zunanji minister in predsednik britanske vlade Eden vidi rešitev vietnamskega spora v nevtralizaciji celotne nekdanje Francoske Indokine.

LONDON, Vel. Brit. — Vprašanje vietnamskega vojskovanja in njegovega konca je eno najbolj perečih današnje dobe in dejansko nevarno svetovnemu spopadu, če ne bosta Washington in Moskva skrajno previdna in ohranila mirno kri. Nekdanji predsednik britanske vlade Anthony Eden je za rešitev tega nevarnega mednarodnega spora izdelal svoj lasten predlog: nevtralizacijo obeh Vietnamov, Laosa in Kambodže.

Eden je bil sonačelnik ženevske konference leta 1954, ki je uredila Francosko Indokino, ko je Pariz obupal nad njeno ohranitvijo pod svojo oblastjo. Sporazum je razdelil začasno celotno področje na 4 neodvisne države: Severni in Južni Vietnam, Laos in Kambodžo. Sporazum je predvideval, naj bodo v obeh Vietnamih izvedene tekom naslednjih let splošne in svobodne volitve, oziroma glasovanje o združitvi obeh držav. Mednarodna komisija, v kateri so bile imenovane Indija, Poljska in Kanada, je dobila nalogo, da izvajanje sporazuma nadzira.

Sporazuma se dejansko že od vsega začetka ni držala nobena stran. Komunisti so spremenili Severni Vietnam v komunistično diktaturo in se pripravljali to razširiti čim prej še na Južni Vietnam. Ko je ta s tiho ameriško podporo glasovanje o združitvi odklonil češ, da svobodne in nepristranske volitve v Severnem Vietnamu niso možne, je Severni Vietnam organiziral Južnovietnamsko Osvobodilno fronto in začel komunistični upor ter ga od tedaj z vsemi svojimi silami podpira.

Eden bi sedaj rad dosegel naknadno izvajanje ženevskega sporazuma pod mednarodnim nadzorom, pa bi tega rad še dopolnil s popolno nevtralizacijo obeh Vietnamov, Laosa in Kambodže. Zavrnil je misel, da hoče rdeča Kitajska razširiti svojo oblast nad vso nekdanjo Indokino, pa odklonil tudi ameriško umaknitev iz Južnega Vietnama kot "popolno katastrofo".

Predlog Edena bi lahko služil za osnovo razgovorov o končanju vojne in o novi ureditvi tega dela sveta, toda trenutno ne kažeta zanj posebnega zanimanja ne Washington ne Moskva, ki bosta imela pri vsej stvari končno glavno in odločilno besedo.

—o—

Na Grškem postajajo politični procesi vsakdanjost

ATENE, Grčija — Tudi grška vojaška diktatura se ne more izogniti usodi: po svojem bistvu je obsojena, da preganja svoje nasprotnike s procesi, zapori in sodnimi kaznimi. Še ni pozabljen zadnji proces, kjer je bilo radi sovražnosti režimu obsojenih kakih 30 "zločincev". Sedaj je pa režim že napovedal nov proces. Pred sodni stol bo namreč postavil skladatelja Teodorakisa in še 47 članov "Patrijotične fronte", ker so se udejstvovali proti režimu. Proces se bo začel 15. novembra. To bo že četrti političen proces, odkar je vojaščina prevzela oblast 21. aprila.

Kjer so pa zapori odprti noč in dan za nasprotnika diktatur, tam navadno pokajo tudi bombe. To se godi sedaj tudi v Grčiji. Na glavnem atenskem trgu je sredi noči eksplodirala bomba. K sreči ni bil nihče ranjen ali ubit, strahu je pa eksplozija napravila dosti, ne samo med občinstvom ampak tudi med policijo. Niso še ugotovili, kaj naj bi bil namen eksplozije.

—o—

Minuteman organizacija grozi državi New York

NEW YORK, N. T. — Pravobranilec države New York ne pozna samo rakete Minuteman, še bolj mu je znana zagrizena desničarska organizacija istega imena. Je to organizacija, ki slavi nasilje in misli, da sme svoje ideje širiti tudi z orožjem. Je prepričana, da je tudi streljanje in pobijanje ljudi dovoljeno, ako to služi njenemu cilju. Se vnema kot njena glavna nasprotnica "črna slia" za gverilsko vojskovanje, vidi pa svoje sovražnike tudi v takih "komunističnih sopotnikih", kot so podpredsedniki Humphrey, predsednik najvišjega federalnega sodišča Warren, guverner Rockefeller itd.

Minuteman organizacija ima sedaj v njujorški državi že 33 podružnic, je pa že ustanovljena v 14 drugih državah. Državni pravobranilec misli, da bo organizacija kmalu postala nevarnost za deželo, ako ji oblast pravi čas ne stopi na prste. Guverner Rockefeller bo o tem dobil obširno poročilo za svojo legislaturo.

—o—

Napad na papige

Argentinske oblasti so tudi letos dovolile lov na papige vseh vrst. Ne glede na proteste številnih prijateljev narave že dvajset let pobijajo te ptice po tri mesece na leto.

Čeprav kmetje ugonobijo vse papige, ki jim v tem času pridejo pod roko, jih doslej še niso povsem strli. Pisane, v kletki pogosto zelo zgovorne papige veljajo v Argentini za škodljivce, ki napravijo precejšnjo škodo v zorečem žitu in na drugih posevkih.

CLEVELAND, O.

Moški dobijo delo

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER - HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI

Predstavite se osebno od 8.15 dop. do 5. pop. ali kličite 341-1700 za čas sestanka

An Equal Opportunity Employer

(211)

CLEVELAND, O.

DELO DOBIJO

Kuhar — kuharica

Iščemo kuharico ali kuharja za poln ali delni čas, podnevi ali zvečer. Oglasite se osebno.

CIRCUS LOUNGE
6298 Pearl Rd.

(213)

Ženske dobijo delo

Iščemo ženske

za lahko skupinsko delo elektronskih delov. Prednost imajo absolventke srednje šole ali gimnazije. Oglasite se na 1845 E. 30 St. ali kličite 781-1911.

(212)

Office work

General office work, will train recent graduate. Apply at 1845 E. 30 St. or call for appointment 781-1911. (212)

MALI OGLASI

Stanovanji v najem na E. 61 St. blizu Sv. Vida

Čisto 3-sobno stanovanje, zgoraj, za $36.50.
5-sobno stanovanje v "duplex" hiši. Kličite FA 1-3204.

(x)

Hiša naprodaj

6-sobna Colonial hiša v Euclidu, najboljša ponudba čez $22,500, blizu šole, cerkve in CTS transportacije. Kličite 261-1375.

—(210)

Ženitna ponudba

Kanadski Slovenec želi spoznati Slovenko v svrho ženitbe. Starost od 30 do 40 let. Je lahko vdova. Ponudbe na upravo A.D. pod značko "Srečnejša bodočnost". (209)

V najem

3-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj, na 1179 E. 79 St. Za $35. Oglasite se v sprednjem poslopju ali kličite 631-3144. (209)

V najem

5-sobno stanovanje s kopalnico, preproge, klet, plinski furnez, v St. Clair - Superior okolici. Kličite HE 1-9482 po 7.30 zvečer. (212)

V najem

Tri prenovljene, moderne sobe svoj vhod, pripravno za pečlarja, v St. Clairski okolici. Kličite 881-3955. (210)

Stanovanje v najem

Tri renovljene, moderne sobe s poploščeno kopalnico, spodaj, spredaj, se oddajo blizu Sv. Vida. Kličite EX 1-7562.

(210)

Rotijin Blaže

(Spisal Pavel Perko.)

"Naj sva se ali naj se nisva," je dejal Blaže in sedel na stopnice, ki so peljale iz veže na vrh. "Ne grem, pa je! K Posečniku nikdar in za noben denar... Pa tudi drugam ne grem. Doma bom!"

"Doma boš," je povzela Rotija, in sicer mirneje, ker je izprevidela, da bo tako najbolje. "Blaže, bodi pameten. Glej, kaj boš doma? Kaj ti imam dati dela tu pri bajti? Nič; še sama ga nimam. In kako te bom redila!"

"Saj imate denar."

"Denar —. Ne rečem, da čisto nič nimam, Blaže. A kar imam— poglej, to bo enkrat tvoje. France je preskrbljen; on ne potrebuje ničesar. Oče tudi zasluži v Ameriki. Torej bo tvoje, vse bo tvoje. A Blaže, zdaj vendar moraš delati in služiti. Kaj bi rekli ljudje, ko bi postopal doma takle hlapec... Pomisli!"

Blaže ni vedel kaj odgovoriti. Kar je trdila mati, je bilo vse tako res.

Rotijo pa je to osrčilo in nadaljevala je:

"Saj te ne silim, Blaže. Če ne maraš k Posečniku — saj te nihče ne sili. Pa kam drugam, Blaže..."

In ko Blaže zopet ni ugovarjal, je ponovila Rotija še enkrat:

"Pa kam drugam, Blaže, pa kam drugam!"

X.

Rotijin Blaže je bil torej doma. Minil je en dan, dva dni— in šlo je vse lepo gladko, vse lepo po redu. Hiše se je držal; saj je bil vajen že kot otrok, da ni hodil od hiše, razen če je šel po grapi rake lovit. No, zdaj je bil za rake prevelik; drugam pa iti ni imel.

Sploh pa ni bilo niti misliti na to, da bi bil šel kam dalje od doma. Vreme je bilo ves čas tako pusto in neugodno. Deževalo sicer ni, a nebo je bilo prevlečeno z oblaki in le zdaj pa zdaj je posijalo solnce. V jutrih je rosilo iz megle, ki je visela nad grapo; proti večeru pa se je kazalo nebo tako, da je moral človek sklepati na dež.

Blaže se je dolgočasil doma. Včasi mu je že prišla želja, da bi kar sam napeljal govor na to, ali naj gre kam od hiše ali ne, in kam naj gre...

Mati namreč po onem prvem dnevi ni nikdar nič zinila o tem. Delala se je, kakor bi ji niti od daleč ne hodile na mar take misli, in Blaže si kar ni mogel razlagati njenega vedenja.

Čudil se je na skrivnem in čakal, kaj bo iz tega. Da mati nekaj namerava z njim, o tem ni več dvomil. A kaj, to je bila uganka.

XI.

Bilo je peti dan, odkar je bil Blaže doma, ko mu reče mati neko jutro:

"Veš kaj, Blaže, v mlin bi peljal... Zamesiti bo treba za kruh."

"Bom pa," je dejal Blaže in bil je takoj voljen. "Zakaj bi ne bil?" si je mislil, "bo vsaj nekoliko izpremembe..."

Rotija pa je takoj posegla dalje:

"Veš kaj, Blaže, v Brode pelji. Ali veš, da sem z Andrejem govorila, da bi te vzel v mlin... Hlapca potrebuje — in jaz sem takoj rekla: "Blaže bi bil pravi." In Andrej je rekel, da te vzame, če prideš."

Blaže je osupnil nekoliko. V mlin —. Hm, Andrejev mlin mu je bil znan, saj je tja vozil od Posečnika. In Andreja je poznal. Malo čudne narave je sicer bil ta Andrej, a prijazen človek. Pa Micona, Andrejeva sestra, je tudi prijazna. Andrej in Micona sama gospodarita. Pri njih bi se Blažetu ne godilo slabo... Blažeta je mikalo in materin nasvet se mu je videl pameten.

"Ali je rekel, da me vzame?"

"Rekel. In rad te vzame!" je hitro pritrdila Rotija, ki je bila že skoro v strahu, kaj stori Blaže.

"Bom pa šel pogledat. Morebiti... No, bom že videl!"

S tem je bilo dogovorjeno. Rotija je naložila pšenico v malo dvokolnico in Blaže se je odpravil po grapi proti Brodem.

Nekam čudno mu je bilo pri srcu. Vesel je bil, a ob enem ga je trla skrb, pa sam ni vedel, katera. Čutil je, da se bo z onim dnem, ko se udinja v Brodeh, začelo zanj neko popolnoma novo življenje; in ta misel se mu je zdela pomembna. Toda, kakšno bo to življenje? se je vpraševal. Ali bo res zadovoljen sam s seboj? Ali mu bodo po godu ljudje, med katerimi bo bival? Bog ve! Zadnji čas — ako pomisli nazaj — je bil sam sebi nekaka uganka. Nezadovoljen z vsem in povsod. Nič ga ni veselilo... Za pastirja pri Posečniku ga ni veselilo. Ko je pasel mesto Štefuca, je želel, da bi bil zopet enkrat volar. A potem, ko je bil volar, si je želel proč od Posečnika: v dolino med ljudi, v družbo. Zdaj je tu. Zdaj se mu nudi prilika. Zdaj bo v Brodeh; ljudje bodo nosili v mlin in sam bo lahko zahajal v druščino. A pri vsem tem, ali bo srečen, ali bo zadovoljen?

S takimi mislimi se je bližal Brodem in sam ni vedel prav za prav, ali naj se udinja pri Andreju ali ne.

Pred mlinom je ustavil voziček, zadel pšenico in stopil v mlin.

"Ali ni nikogar doma?" je zavpil parkrat tja pred se, ko ni opazil žive duše v mlinu. Gledal je okrog sebe, a bilo je nekam temačno in stope so tolkle nekje v kotu in moka je sula iz "pajkelja" tam sredi izbe.

"Hej, ali ni nikogar?"

Na klopi pri oknu se je nekaj premaknilo. Andrej je bil. Ležal je in najbrž spal. Blaže ga je opazil še le tedaj.

"Ali si ti, Blaže?"

"Jaz sem."

In Andrej se je dvignil na klopi, si pomel oči in pogledal Blažeta. Potem je legel zopet po klopi in široko zazdehal, kakor bi hotel reči: "Čemu me budiš; ali je treba?"

"Andrej, pšenico sem pripeljal."

"No, kaj je pa pri vas novega, tam v grapi?" je povzel Andrej črez malo časa, kakor da bi bil preslišal Blažetovo opombo. Imel je navado, da ni odgovarjal na vprašanja naravnost, ampak še le po ovinkih.

"Novega—? Nič!" je odgovoril Blaže.

In potem sta molčala oba. Andrej si je popravljal roke pod glavo in gledal v strop. Blaže pa se je oziral okrog po prostoru. Voda je šumela pod oknom in padala v korita; stope so tolkle kar naprej; po kotih so stale cele kopice vreč, deloma praznih, deloma napolnjenih...

Opazoval je zdaj mlin, zdaj mlinarja — in nekam čuden se mu je zdel Andrej.

Ta postava, dolga ni trščata, ta lenost in malomarnost: vse bi pri kom drugem odbijalo človeka, a pri Andreju ga ni. Saj mu je oko sijalo vendarle prijazno! Blažetu se je zdelo, da bi se lahko razumela z Andrejem...

"Andrej, pšenico sem pripeljal".

"A, pšenico si pripeljal?" je odgovoril Andrej, kakor bi se bil še le tedaj domislil, po kaj je prav za prav prišel Blaže. Sklonil se je po koncu in gledal okrog sebe. Blaže je mislil, da bo vstal in mu presul pšenico, a kaj še? Legel je zopet nazaj, si del roke pod glavo in vprašal:

"France je pa v Žireh, je li?"

"V Žireh," je odgovoril Blaže.

"Vidiš, tak se mi zdi kakor goba tam po dežju."

"Kdo se ti zdi?"

"France!"

"Kako?"

"Tako-le, vidiš!" in Andrej se je preložil na klopi in pogledal Blažetu v obraz. "Prehitro se je izrinil tako daleč in pa brez truda in brez težave... In to ni dobro!"

Blaže ni odgovoril nič.

"Kako ti je všeč v mlinu?" je začel zopet Andrej, ko je videl, da se Blaže z nekim zanimanjem ozira po prostoru.

"Dobro!" je dejal Blaže. "Všeč mi je."

"Vidiš, povem ti: France je kakor goba po dežju. Vsi govore o njem in mu zavidajo, češ, vse bo imel po Vilfanu. A čemu? Goba je! In kaj je goba? Hitro zraste in hitro segnije! Meniš, da bo kdaj kaj posebnega iz njega? Nič! Že zdaj je ošaben in slabo mero daje, da se Bogu smili."

Blaže je molčal. O Francetu ni govoril rad.

"Ali te kaj bole ušesa, Blaže?"

"Zakaj?"

"Ker stope ropotajo."

"Nič."

Prav tedaj so se odprla vrata, ki so vodila iz mlina v stanovanje, in sestra Micona se je prikazala na pragu.

(Dalje prihodnjič)

———o———

NEVAREN JETNIK? — Paul Arms, 12 let stari fantič iz Fairfaxa, Calif., napeto gleda v zaprto stekleno žaro, v kateri pa ni nič drugega kot nenavadno razrastla vejica.

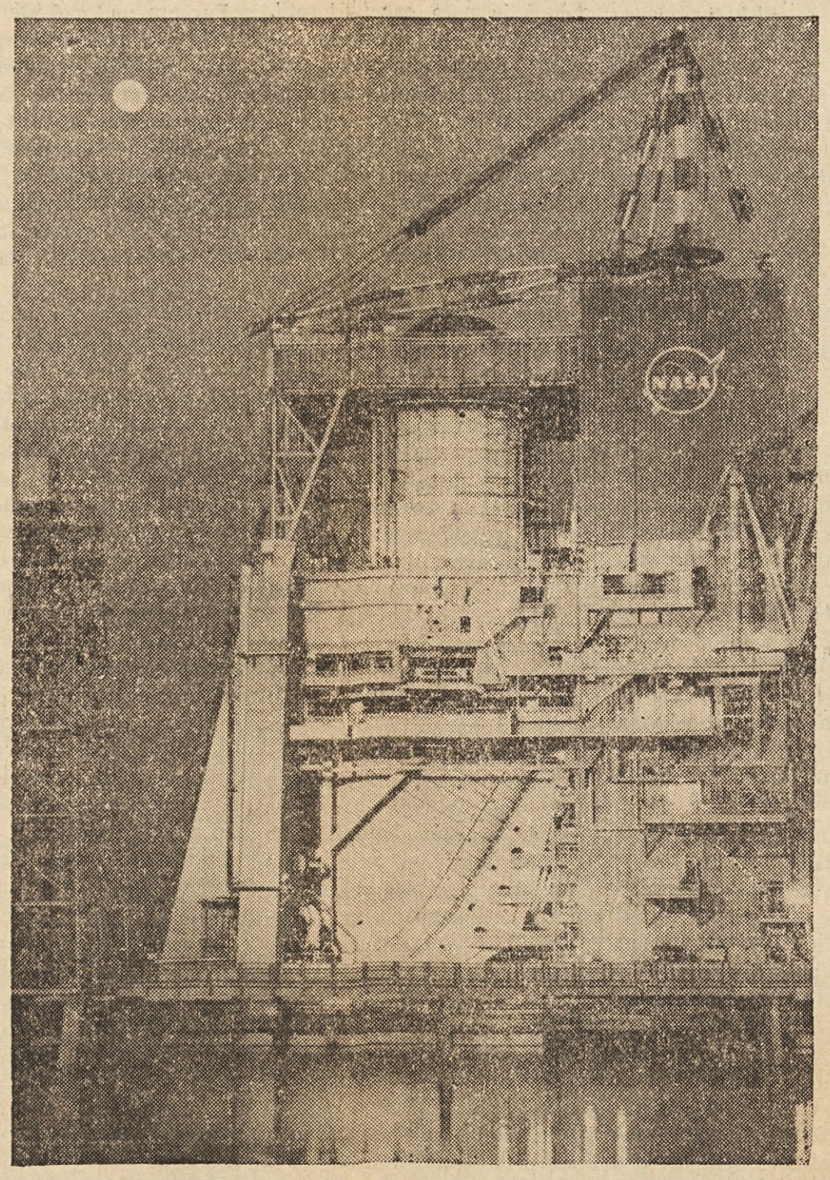

SATURNA PRESKUŠAJO — Saturn V je doslej največja in najmočnejša ameriška raketa. Pognal bo na pot proti Luni vesoljsko vozilo Apollo, kadar bo za to vse pripravljeno. Sedaj preskušajo tako raketo kot vesoljsko vozilo. Prvi poskusni polet bo enkrat v prihodnjem letu. Na sliki vidimo naprave za preskušanje rakete v NASA središču v Mississippiju.

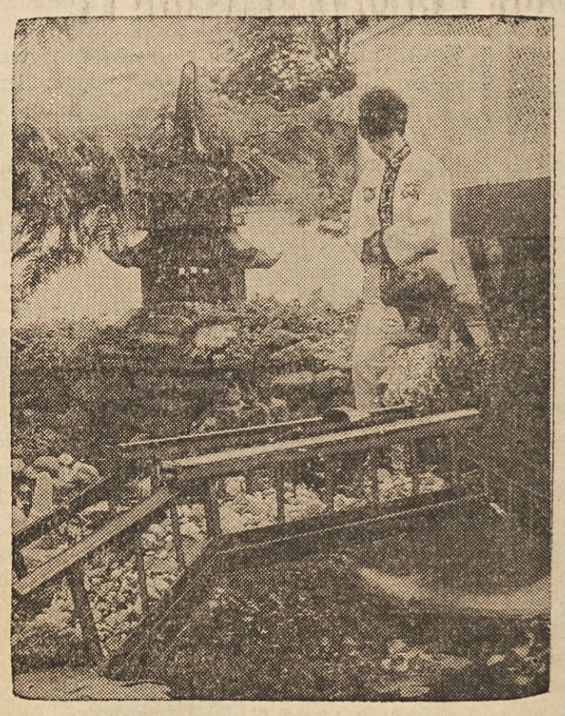

KITAJSKI VRT V NEW YORKU — Neki njujorški par je uredil poleg svoje hiše "kitajski vrt" z miniaturnimi pagodami, kipci in jezercem.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

DES PLAINES BY OWNER
Nr. Golf Mill. End Tnhse. 3 bdrm., 1½ baths, sep. din. area. Panl. rec. rm., cent. A.C., lge. patio, lge. lndscpd. lot. crpt., drps., appli., Mid. 20's. 824-8943 or 537-0487
(212)

BY OWNER
10 acres cleared. On state Route 53. I mile north Stevensen Expressway. Ideal for business, commercial, homes or recreational purposes. Possibly 5 additional acres available. Call 739-0615 (212)

HIGHLAND PARK BY OWNER
3 bdrm. cape cod. 2 cer. tile bath. Frplc. in liv. rm., din. rm., den. 2 car gar. 18x48 Muskin pool. Beaut. lndscpd. 1 acre. $39,500. 831-4859
(211)

BEVERLY BY OWNER
Open house Sun. 2-5. Lge. 2 bdrm. Georgian. Gd. cond. Frost-free refrig. New elec. stove. Fam. rm. in bsmt. $21,400. 9637 S. Leavitt. 233-0218
(210)

RIVER FRONTAGE 100x300
above Dam in Yorkville. Small home with oil baseboard heat. Priced in low teens. Good boating, fishing, winter sports.
E. L. CAMPBELL, Real Estate
Fred Schneider, Agent
312-553-7288; 553-7602; 553-7304
(211)

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

MOBIL OIL CORP. SERVICE STATION FOR LEASE

Rand—Dempster. Des Plaines Main N. W. Highway, Barrington Lake-Hawley, Mundelein California-Pratt. Chicago Belmont-Narragansett. Chicago Lawrence-Campbell, Chicago.

Paid training for those who qualify. For information call Mr. Lou Bright

647-9644
(212)

MALE HELP

PLATER
Experienced on Nickel & Cadmium. Small parts. Opportunity for advancement. Good wages & benefits. Apply
AUTOPOINT COMPANY
1801 W. Foster, LO 1-2300,
Mr. H. Nelson
An Equal Opportunity Employer
(215)

WANTED
TOOL & DIE MAKER
BUILD & REPAIR
Top wages and Overtime. Other Benefits. Apply
AUTOPOINT COMPANY
..1801 W. Foster Ave., ..LO 1-3200...
Ask for Mr. H. Nelson
An Equal Opportunity Employer
(215)

Elect... LLOYD O.
BROWN
Judge
CLEVELAND MUNICIPAL COURT
Term Commencing January 3, 1968
— Endorsed By —
• Cleveland Plain Dealer • Cleveland Press
• Citizens League
EXPERIENCED • QUALIFIED • ABLE
DEMOCRAT

☒ **LLOYD O. BROWN**

Arnold R. Pinkney, Chmn., 16903 Eldamere Ave.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
(K. S. K. J.)
nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po $1.00 ali $2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje ---------- $16,300,000.00
Članov - 45,000 ------ Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina --- $39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....
.....

Moj novi naslov: .....
.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO